

Brusel 23. května 2025
(OR. en)

9292/25

RECH 242
TELECOM 155

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	23. května 2025
Příjemce:	Delegace

Č. předchozího dokumentu:	8390/25
---------------------------	---------

Předmět:	Směrem ke strategii EU v oblasti umělé inteligence ve vědě – závěry Rady schválené dne 23. května 2025
----------	---

Delegace naleznou v příloze závěry Rady nazvané „Směrem ke strategii EU v oblasti umělé inteligence ve vědě“, které schválila Rada na svém 4097. zasedání konaném dne 23. května 2025.

ZÁVĚRY RADY

SMĚREM KE STRATEGII EU V OBLASTI UMĚLÉ INTELIGENCE VE VĚDĚ

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- své závěry ze dne 26. listopadu 2021¹ o řízení Evropského výzkumného prostoru v budoucnosti;
- své závěry ze dne 2. prosince 2022² o Novém evropském programu inovací;
- své závěry ze dne 5. listopadu 2024³ o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 08/2024 nazvané „Ambice EU v oblasti umělé inteligence – bude nezbytné zajistit silnější řízení a vyšší a cílenější investice“, v nichž se zdůrazňuje potřeba koordinovaného úsilí, zvýšení investic a lepšího přístupu k digitální infrastruktuře pro rozvoj umělé inteligence;

BEROUC NA VĚDOMÍ:

- sdělení Komise o Koordinovaném plánu v oblasti umělé inteligence (AI)⁴, které poskytuje rámec pro sladění strategií členských států s prioritami EU;
- zprávu poradního vědeckého mechanismu Evropské komise nazvanou „Úspěšné a včasné zavádění umělé inteligence ve vědě v EU“, vypracovanou na základě přezkumu důkazů a zveřejněnou v dubnu 2024;

---

¹ Dokument 14308/21.

² Dokument 14705/22.

³ Dokument 14849/24.

⁴ Dokument COM(2018) 795.

- pokyny Komise týkající se zakázaných postupů v oblasti umělé inteligence stanovených aktem o umělé inteligenci, zejména vyjasnění týkající se výjimky z aktu o umělé inteligenci pro účely výzkumu⁵.
  - „prohlášení o inkluzivní a udržitelné umělé inteligenci pro lidi a planetu“, podepsané dne 11. února 2025 na summitu o opatřeních v oblasti umělé inteligence.
1. BERE NA VĚDOMÍ rychlý rozvoj umělé inteligence a technologií umělé inteligence určených pro vědu, který mění vědeckou praxi a vede ve vědě k průlomovým úspěchům a aplikacím.
  2. PŘIPOMÍNÁ, že umělá inteligence má ve vědě mnoho různých aplikací, včetně využívání jako univerzálního nástroje pro analýzu a simulaci dat, což vede k novým objevům a rozsáhlým jazykovým modelům používaným jako podpůrný nástroj.
  3. UZNÁVÁ excelenci evropského výzkumu a inovací v oblasti umělé inteligence a její zásadní úlohu při zajišťování špičkové vědy, a to jak v základním, tak v aplikovaném výzkumu, při řešení globálních výzev, zvyšování konkurenceschopnosti, uspokojování společenských potřeb a podpoře digitální transformace v Evropě účinným a inkluzivním způsobem.
  4. JE SI VĚDOMA významu spolupráce v oblasti umělé inteligence ve vědě, zejména mezinárodní spolupráce, a ZDŮRAŽŇUJE, že EU by měla stavět na recipročních a nediskriminačních partnerstvích s cílem posílit vědeckou výměnu, interoperabilitu a odpovědný a etický rozvoj s přihlédnutím k hospodářské bezpečnosti a bezpečnosti výzkumu.
  5. ZDŮRAŽŇUJE transformační potenciál umělé inteligence a potřebu odpovědného, udržitelného, etického a inkluzivního využívání umělé inteligence ve vědě s cílem podnítit získávání průlomových znalostí a stimulovat zavádění inovací, zkrátit dobu potřebnou k uvedení na trh, posílit výkonnost celé Unie v oblasti výzkumu a inovací a zvýšit její schopnost konkurovat v celosvětovém měřítku, což povede ke značným sociálním a hospodářským přínosům alepší schopnost členských států růst, inovovat, budovat strategické vedoucí postavení v odvětvích s velkým dopadem, posilovat hospodářskou bezpečnost a řešit výzvy.

---

⁵ Dokument C(2025) 884 final.

6. BERE V POTAZ, že systémy a modely umělé inteligence speciálně vyvinuté a uváděné do provozu výhradně za účelem vědeckého výzkumu a vývoje, jakož i činnost v oblasti výzkumu, testování a vývoje týkající se systémů nebo modelů umělé inteligence před jejich uvedením na trh nebo do provozu jsou z aktu o umělé inteligenci vyňaty⁶.
7. KONSTATUJE, že EU v současné době nemá specializovanou a systémovou politiku, která by usnadnila zavádění umělé inteligence ve vědě; tato politika by měla propojit a doplňovat stávající a připravované iniciativy a nástroje v oblasti umělé inteligence s cílem podpořit zavádění umělé inteligence ve vědě a zajistit nová, lépe cílená opatření týkající se jejího uplatňování.
8. OCEŇUJE práci Komise na připravované evropské strategii pro umělou inteligenci ve vědě a VYZÝVÁ k tomu, aby tato strategie byla založena na nejlepších dostupných znalostech a postupech a aby byla vypracována v úzké spolupráci s členskými státy a výzkumnou a inovační komunitou. BERE NA VĚDOMÍ stávající činnosti Komise, jako je vzájemné učení o vnitrostátních politikách v oblasti umělé inteligence ve vědě.
9. ZDŮRAZŇUJE, že tato strategie by měla zejména:
  - podporovat rozvoj interdisciplinárních a tam, kde je to přínosné, transdisciplinárních výzkumných ekosystémů v oblasti umělé inteligence ve vědě;
  - posílit koordinovaný politický vývoj na úrovni EU a mezi unijní a vnitrostátní úrovní v zájmu většího odpovědného, etického a inkluzivního využívání umělé inteligence ve vědě;
  - zajistit účinný způsob sledování dopadu umělé inteligence na vědecký proces;
  - pracovat na prohlubování dovedností a změně kvalifikace výzkumných pracovníků a výzkumných odborníků s cílem využívat řešení založená na umělé inteligenci;
  - podporovat odpovědné, etické, udržitelné a inkluzivní využívání systémů, řešení a nástrojů založených na umělé inteligenci použitelných v oblasti výzkumu a inovací;

---

⁶ Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024, s. 1.

- podporovat otevřený přístup ke spolehlivým údajům na základě zásad FAIR (dohledatelnost, přístupnost, interoperabilita, opětovná použitelnost) a zároveň zajistit přiměřená, přesná a účinná bezpečnostní opatření na ochranu citlivých informací a zachování integrity údajů;
- posílit vzájemné propojení a interoperabilitu mezi relevantním strategickým výzkumem, technologickou a digitální infrastrukturou a zdroji.

Koordinovaná politika a podpora pro účely umělé inteligence ve vědě

10. ZDŮRAŽŇUJE význam společného evropského programu pro umělou inteligenci ve vědě a VYZÝVÁ Komisi, aby podporovala rozvoj interdisciplinárních výzkumných komunit v oblasti umělé inteligence ve vědě a propojovala vědce v oblasti umělé inteligence a další vědce, působící mimo jiné ve společenských a humanitních oborech, s odborníky na data a výpočetní techniku a s odborníky na vysoce výkonnou výpočetní techniku.
11. BERE NA VĚDOMÍ význam financování, dat, výpočetní síly, vědeckých talentů a dovedností pro konkurenceschopnost EU v oblasti umělé inteligence a VYZÝVÁ Komisi, aby navrhla inovativní způsoby, jak v celém Evropském výzkumném prostoru podporovat přístup výzkumné a inovační komunity k těmto zdrojům.
12. BERE NA VĚDOMÍ myšlenku vytvoření Evropské rady pro výzkum umělé inteligence, kterou oznámila předsedkyně Komise, a VYZÝVÁ Komisi, aby spolupracovala s členskými státy na podrobnostech této iniciativy, zejména na jejím poslání a správě s cílem co nejlépe využít stávajících iniciativ a struktur.
13. ZDŮRAŽŇUJE, že je třeba sladit nebo případně vytvořit specializované vnitrostátní nebo regionální strategie pro umělou inteligenci ve vědě s využitím synergií s širšími iniciativami v oblasti umělé inteligence na regionální, vnitrostátní i evropské úrovni. BERE NA VĚDOMÍ potenciál mapování a monitorování připravovaných iniciativ, pokud jde o zamezení zdvojení a roztržitosti, jakož i zajištění účinného a efektivního podávání zpráv.
14. VYZÝVÁ k lepší koordinaci a výměně mezi zdroji v oblasti umělé inteligence a širšími metodikami založenými na umělé inteligenci vyvinutými pro účely vědy na úrovni členských států a zdroji a metodikami iniciovanými Komisí s cílem maximalizovat jejich dopad a zajistit jejich doplňkovost.

Prohlubování dovedností a změna kvalifikace výzkumné a inovační komunity

15. VYZÝVÁ Komisi, členské státy a evropské komunity v oblasti výzkumu a inovací obecně, aby podporovaly rozvoj důvěryhodných řešení umělé inteligence „vyrobených v Evropě“ a většího a odpovědného využívání umělé inteligence ve vědě. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba dále pracovat na rozvoji stávajících a nových politik a systémů, jejichž cílem je přilákat do Evropy talentované pracovníky zabývající se výzkumem a inovacemi v oblasti umělé inteligence, udržet je zde a zajistit jejich návrat do Evropy, mimo jiné prostřednictvím rozvoje sítí a výměnných programů a talentové platformy EVP.
16. ZDŮRAZŇUJE potřebu širšího přístupu výzkumných pracovníků a inovátorů, výzkumných manažerů a podpůrných odborníků k odpovídajícím zdrojům v oblasti umělé inteligence, mimo jiné prostřednictvím komplexních programů prohlubování dovedností a rekvalifikace v oblasti umělé inteligence, s cílem zvýšit jejich schopnost využívat příležitostí v oblasti umělé inteligence, zajistit jim spravedlivý přístup k novým znalostem a novým technologiím a případně umožnit vývoj pracovních metod v oblasti výzkumu a inovací, při němž nebude nikdo opominut.
17. VYBÍZÍ členské státy, aby v souladu se svými vnitrostátními pravomocemi podporovaly iniciativy v oblasti sekundárního a vysokoškolského vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení přijetím konkrétních opatření k překlenutí nedostatku digitálních dovedností s cílem uspokojit rostoucí poptávku po odborných znalostech v oblasti umělé inteligence ve vědě, včetně příslušných potřeb trhu práce.
18. ZDŮRAZŇUJE, že v rámci vývoje technologií umělé inteligence je třeba zamezit předpojatosti, genderovým předsudkům nebo jiným formám diskriminace. VYZÝVÁ k podpoře nedostatečně zastoupených skupin ve výzkumu v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky a umělé inteligence, například prostřednictvím mentorství a dalších příležitostí k začleňování a vyváženému genderovému zastoupení.

Etický, udržitelný a inkluzivní přístup zaměřený na člověka

19. UZNÁVÁ, že zavádění umělé inteligence ve vědě s sebou nese rizika vyplývající z technologických omezení, možného úmyslného nebo neúmyslného zneužití, nezodpovědného používání umělé inteligence ve vědě, včetně neetického používání algoritmů a návrhů modelů, manipulace s daty, vytváření faktických chyb a automatizačního zkreslení. UPOZORŇUJE, že by to mohlo vést k zavádějícím informacím, neobjektivnímu rozhodování a nepředvídaným narušením chodu společnosti. KONSTATUJE rovněž, že obavy týkající se vysvětlitelnosti, ochrany údajů a duševního vlastnictví a další otázky by mohly narušit spolehlivost, spravedlnost, reprodukovatelnost a integritu výzkumných postupů.
20. NALÉHAVĚ VYZÝVÁ Komisi, aby v úzké spolupráci s vědeckou obcí poskytla referenční kritéria kvality pro umělou inteligenci ve vědě a na základě monitorování dopadů zavádění umělé inteligence v oblasti výzkumu a inovací bojovala proti jejímu neoprávněnému používání a upozorňovala na nevhodné postupy a další zneužívání, a to v těsné spolupráci s členskými státy a na základě přístupu zaměřeného na člověka a zásad digitálního humanismu. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba vypracovat a často aktualizovat pokyny, referenční kritéria a osvědčené postupy pro využívání umělé inteligence ve vědě s cílem zajistit integritu a transparentnost a zvýšit spolehlivost a platnost výstupů výzkumu a inovací a zároveň podporovat technickou normalizaci s cílem zlepšit interoperabilitu a reprodukovatelnost a podpořit environmentální výkonnost umělé inteligence. VÍTÁ v této souvislosti dokument zúčastněných stran fóra EVP: „Vyvíjející se pokyny pro odpovědné využívání generativní umělé inteligence ve výzkumu.“

Otevřená a spolehlivá data sloužící jako zdroj umělé inteligence pro vědu

21. BERE NA VĚDOMÍ Lundske prohlášení o maximalizaci přínosů FAIR a otevřených údajů z výzkumu v Evropě s přihlédnutím k hospodářské bezpečnosti a bezpečnosti výzkumu. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba podněcovat a odměňovat výzkumné pracovníky, aby zpřístupňovali svá spravovaná data a modely v souladu s etickými zásadami a zásadami FAIR a aby data uzpůsobovali pro zpracování umělou inteligenci, podporovali harmonizované sdílení údajů a interoperabilitu a zajistili soudržnost s modelem sdruženého sdílení údajů evropského cloudu pro otevřenou vědu.

22. VYZÝVÁ členské státy, aby aktivně přispívaly k realizaci stávajících společných evropských datových prostorů, jako je evropský cloud pro otevřenou vědu (EOSC), a v případě potřeby nových datových prostorů na podporu výzkumu založeného na umělé inteligenci a trénování modelů umělé inteligence.
23. VYBÍZÍ k přijetí postupů otevřené vědy při shromažďování údajů, ke sdílení údajů a k budování nástrojů umělé inteligence pro vědu, včetně používání otevřených modelů a algoritmů, s cílem zvýšit efektivitu, transparentnost a reprodukovatelnost vědy založené na umělé inteligenci.
24. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba vypracovat pokyny a podporovat technická řešení pro odpovědné využívání umělé inteligence ve vědeckých publikacích. DOMNÍVÁ SE, že by v nich měly být řešeny otázky práv duševního vlastnictví, transparentnosti, integrity a etických postupů.

Spravedlivý přístup k řešením v oblasti umělé inteligence a propojené infrastruktury

25. VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby zvýšily úsilí o lepší propojení infrastruktury a zdrojů umožňujících využívání umělé inteligence v celé Unii, podporovaly spravedlivý přístup k vysoce výkonné výpočetní technice a pokročilému softwaru pro výzkumné pracovníky a inovátory a podporovaly přeshraniční a případně mezinárodní spolupráci mezi výzkumnými pracovníky a relevantními zúčastněnými stranami (např. startupy a scaleupy, průmysl, sociální organizace a tvůrci politik).
26. PŘIPOMÍNÁ význam vývoje specializovaných technologií umělé inteligence pro použití ve vědě. BERE NA VĚDOMÍ úsilí EU a členských států o zvýšení výpočetní kapacity a VYZÝVÁ je, aby v zájmu dosažení dalších zlepšení posílily zapojení zúčastněných stran, zejména ze soukromého sektoru, a jejich investice a spolupráci.
27. ZDŮRAZŇUJE, že je třeba lépe zapojit výzkumnou a inovační komunitu do ekosystému založeného na evropských vysoce výkonných počítačích a továrnách na umělou inteligenci. VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby zlepšily interoperabilitu infrastruktury a dále posílily a usnadnily spravedlivý přístup výzkumných pracovníků a inovátorů k výpočetní kapacitě a softwaru v zájmu pokroku ve výzkumu umělé inteligence a jejího zavádění ve vědě a aby současně braly v potaz energetickou účinnost a environmentální rozměr infrastruktur v oblasti umělé inteligence.

28. BERE NA VĚDOMÍ, že společnosti EU, malé a střední podniky, startupy a scaleupy mají potenciál podporovat výzkumné pracovníky a inovátory v tom, aby vyvíjeli důvěryhodné technologie založené na umělé inteligenci pro účely výzkumu a inovací a aby tyto technologie využívali, a VYZÝVÁ Komisi a členské státy, aby stimulovaly a podporovaly práci na systémech, aplikacích nebo nástrojích pro cílené využívání umělé inteligence v oblasti výzkumu a inovací s ohledem na práva duševního vlastnictví a autorská práva.
29. VYZÝVÁ k využívání veřejných zakázek a financování výzkumu a inovací s cílem podpořit zavádění technologií umělé inteligence například ve vysokoškolských institucích, v organizacích financujících a provádějících výzkum, na pracovištích pro přenos technologií a v akcelérátorech a současně podporovat začlenění umělé inteligence do vědeckých procesů, nově založených společností napojených na univerzity, inovativních startupů a scaleupů.
-